

Pårørendepolitik

Hedensted kommune

Forord

Formålet med pårørendepolitikken er at skabe rammen for det gode samarbejde mellem pårørende og kommunens personale.

Grundsyn

I Hedensted Kommune er de pårørende en ressource, der skal samarbejdes med til gavn for borgeren. Det er samtidig en forståelse, at pårørendes ressourcer har en "grænse", og at pårørende også kan have behov for støtte og vejledning.

Pårørendepolitikken skal bidrage til en fælles forståelse af roller og forventninger mellem pårørende og personale.

Pårørendepolitikken er en overordnet politik, der danner rammen for det gode samarbejde med mange forskellige pårørende. Det er derfor vigtigt, at de enkelte fagområder laver handlepunkter for, hvordan der følges op på pårørendepolitikken.

Pårørendepolitikken har syv afsnit:

- Den gode dialog
- Forventningsafstemning og rolleafklaring
- Støtte og vejledning til pårørende
- Hvem er pårørende?
- Forskellige dialoger mellem kommune, borger og pårørende
- Den gode overgang
- Selvbestemmelse og medbestemmelse
- Tavshedspligt og videregivelse af oplysninger

Pårørendepolitikken er resultatet af en proces, hvor borgere har været inviteret ind til tre borgermøder. Input fra borgermøderne er sammenskrevet og omskrevet, så de danner indholdet til pårørendepolitikken. Det er dermed borgernes bud på, hvordan vi skaber de bedste rammer for samarbejdet med pårørende i Hedensted Kommune.

Den gode dialog

**Den gode dialog er grundlæggende for det gode samarbejde.
Den gode dialog bygger på gensidig respekt.**

- Respekt for borgerens behov og ønsker.
 - Respekt for pårørendes viden og situation.
 - Respekt for medarbejdernes rammer for arbejdet.
 - Respekt for at vi har forskellige roller i borgerens liv.
-
- Den pårørende skal opleve sig set, hørt og forstået som en vigtig part i samarbejdet med og om borgeren.
 - Den pårørende skal anerkendes for at have en vigtig indsigt og viden om den enkelte borgers liv.
 - Samarbejdet sker i åben dialog, hvor alle parter er åbne og lytter til hinanden.
 - Samarbejdet skal være baseret på tillid til hinanden, og at alle parter vil borgeren det bedste.
 - Samarbejdet respekter de forskellige roller og kompetencer.

Forventningsafstemning og rolleafklaring

Et godt samarbejde bygger på en god forventningsafstemning og en klar rolleafklaring.

Pårørende er ofte både praktisk og følelsesmæssig involveret i borgerens liv. Det kan være sådan, at pårørende til borgere med behov for hjælp, vælger at påtage sig opgaver, som en "almindelig" relation ikke indeholder. Derfor kan pårørende opleve en forandring i deres rolle som pårørende.

Dette sker ofte naturligt, da mange pårørende gerne vil påtage sig praktiske opgaver i borgerens liv, når der er behov. Derfor er det vigtigt, at der er klarhed over, hvad kommunen, borgeren, og de pårørende kan forvente sig af hinanden i samarbejdet.

Derfor skal det i samarbejdet mellem Hedensted Kommune, borgeren og de pårørende være tydeligt:

- Hvad borgeren og pårørende har af ønsker til, hvordan dialogen mellem kommune, borger og pårørende skal være.
- I hvilke sammenhænge og i hvilket omfang borgeren ønsker pårørende inddraget.
- Hvordan den pårørende ønsker at indgå aktivt i samarbejdet omkring borgerens hverdag.
- Hvad borgeren og pårørende kan forvente af Hedensted Kommune.
- Hvordan rollefordelingen er – Hvem gør hvad?
- Hvilke muligheder kommunen har for at hjælpe de pårørende.

Støtte og vejledning til pårørende

At blive pårørende kan være en stor omvæltning. Det kan ændre hverdagen markant, det kan give anledning til mange bekymringer, frustrationer, og det kan for nogle pårørende være grænseoverskridende at spørge om hjælp.

Samtidigt kan det for nogle pårørende være svært at finde ud af, hvor man går hen for at få den rette hjælp. Derfor skal Hedensted Kommune hjælpe med at guide pårørende hen til rette sted, samt hjælpe med at danne nye fællesskaber, hvis der er behov for dette.

- Pårørende skal føle sig set, hørt og forstået i mødet med Hedensted Kommune om deres behov og ønsker.
- Pårørende skal opleve at få den nødvendige information om, hvad Hedensted Kommune kan tilbyde af hjælp og støtte.
- Hedensted Kommune understøtter muligheden for at møde ligesindede i fx pårørendegrupper.
- Pårørende skal opleve, at de kan få vejledning og rådgivning om deres ændrede livssituation.

Når børn og unge bliver pårørende, er det vigtig, at vi som kommune understøtter, at de kan fortsætte med at være børn og unge. Derfor ønsker vi at tilbyde den nødvendige hjælp til barnet og den unge i deres nærmiljø.

Hedensted kommune anerkender den store værdi frivillige fællesskaber bidrager med. Derfor er der etableret samarbejder med mange frivillige foreninger i og uden for kommunen.

Det kan have stor værdi for pårørende at indgå i fællesskaber, hvor pårørenderollen for en stund kan glemmes, eller pårørenderollen netop italesættes, som det fælles.

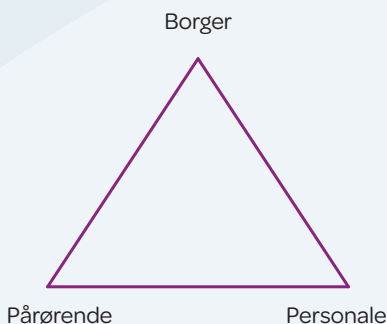
Der er mange forskellige foreninger, som tager udgangspunkt i den enkelte diagnose, hvor pårørende kan finde støtte, vejledning og et fællesskab.

Hvem er pårørende?

Alle kan være pårørende, og der er mange måder at være pårørende på. Det kan fx være familie, nabo eller ven. Det vigtigste er, at vi ser os selv som pårørende, og at vi er ønsket som pårørende.

Når pårørendepolitikken skriver om pårørende, så er det pårørende til en borger, der er i dialog med og har brug for hjælp fra kommunens ansatte.

Dialog-trekanten

En pårørende er én, der ønsker at være der for et andet menneske.

Pårørende kan dog have begrænsede ressourcer og overskud, og derfor kan en pårørende også have brug for hjælp.

Man kan være pårørende hele livet.

Forskellige dialoger mellem kommune, borger og pårørende

Der kan være mange forskellige måder for, hvordan dialogen mellem kommune, borger og pårørende er.

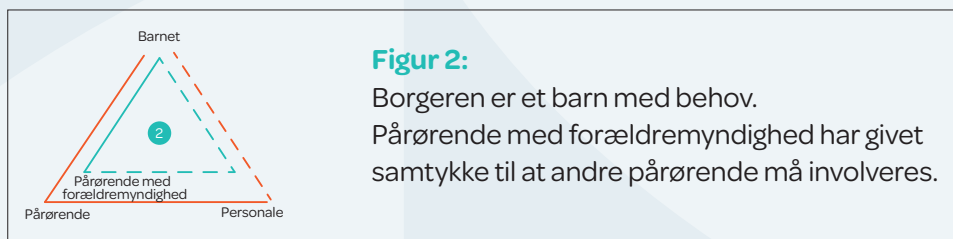
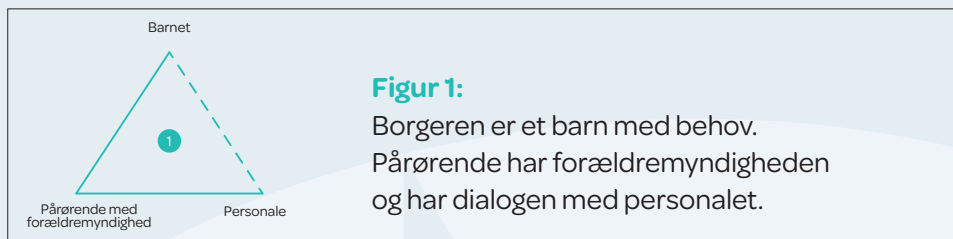
Relationen mellem pårørende og personale afhænger i høj grad af borgers selvbestemmelse, eller om pårørende har forældremyndighed eller værgemål over borgeren. Derudover har borgerens ønsker om involvering af pårørende indflydelse på relationen.

Hedensted Kommune ønsker et godt samarbejde med både borger og pårørende. Det gode samarbejde kommer bedst ved en tydelig forventningsafstemning og rolleafklaring mellem personale, borger og pårørende.

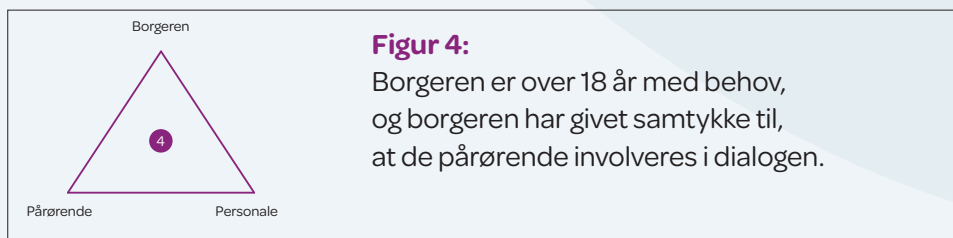
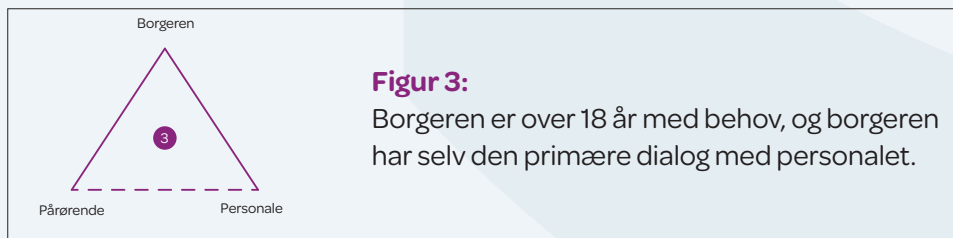
Illustrationerne viser rolleafklaringen og forventning til samarbejde.

En fuldoptrukket streg angiver det primære samarbejde med høj grad af involvering og dialog. En stiplet linje angiver et sekundært samarbejde med mindre grad af eller ingen involvering og dialog.

Dialog når borgeren er under 18 år

Dialog når borgeren er over 18 år

Den gode overgang

Der er mange overgange i livet.

Overgange er et udtryk for, at man er på vej fra noget kendt til noget nyt og ukendt. Det kan nogle gange føles utrygt og i særdeleshed for borgere med behov for støtte. Her har pårørende en vigtig rolle med at skabe tryghed. Pårørende kender borgeren og kan støtte, når utrygheden sniger sig ind.

Hedensted Kommune ser de pårørende som en vigtig ressource i livets overgange.

Overgangen fra barn til voksen ved det 18. år er stor og vigtig for borgeren, men det er ligeledes en meget stor forandring for pårørende med forældremyndighed. Rollefordelingen skifter fra den ene dag til den anden fra at være primær samarbejdsperson med kommunens ansatte til at være sekundær samarbejdsperson.

Det er afgørende vigtigt, at der i god tid inden det 18. år tages en åben dialog om den nye rollefordeling.

Selvbestemmelse og medbestemmelse

Selvbestemmelse og medbestemmelse når borgeren er under 18 år

Når børn opleves at være i manglende trivsel, skabes dialog mellem pårørende, som ofte er forældremyndighedsindehavere og personalet i kommunen.

Forældremyndighedsindehaver kan give samtykke til at inddrage yderligere pårørende i samarbejdet omkring et barn.

Er barnet under 12 år, skal kommunen, afhængig af barnets modenhed, høre barnets mening om den påtænkte hjælp og støtte fra kommunen.

Er barnet 12 år eller derover, skal personale, forud for beslutningen om hjælp og støtte høre barnets mening, som skal tillægges stor vægt i beslutningen, som bliver truffet. Barnet kan give samtykke til hjælp og støtte.

Er barnet 15 år eller derover, har barnet egen partsstatus. Barnet skal give samtykke til hjælp og støtte.

Selvbestemmelse og medbestemmelse når borgeren er over 18 år

Selvbestemmelse er retten til at bestemme over sig selv og sit eget liv.

Medbestemmelse er retten til at bestemme sammen med andre.

I samarbejdet er det den enkelte borgers ønske og samtykke, der kommer i første række. Det betyder, at borgeren som udgangspunkt selv bestemmer i hvilket omfang, man ønsker at inddrage pårørende.

Derfor sker inddragelse af pårørende altid:

- Med udgangspunkt i den enkelte borgers ønske og samtykke.
- Med udgangspunkt i den enkelte borgers ret til selvbestemmelse.

Hvis borgeren ikke kan varetage sin ret til selv at bestemme, er der mulighed for at få en værge.

Tavshedspligt og videregivelse af oplysninger

Alle offentligt ansatte har tavshedspligt. Det følger af Forvaltningslovens § 27 og Straffelovens § 152. Tavshedspligten indebærer, at der ikke må videregives fortrolige oplysninger til uvedkommende / andre end borgeren selv.

Reglerne er til for at værne om borgerens privatliv.

Videregivelse af oplysninger kan ske ved:

- At borgeren har givet samtykke
- At der er et værgemål der giver grundlag for videregivelse af oplysninger
- At borgeren er under 18, og pårørende har forældremyndigheden.

Hedensted Kommune vil gerne det gode samarbejde med pårørende, men skal efterleve lovgivningen om tavshedspligt og videregivelse af oplysninger.

HEDENSTED
KOMMUNE

Hedensted Rådhus
Niels Espes Vej 8
8722 Hedensted
T: 79 75 50 00

hedensted.dk